

BÜYÜ İLE İLGİLİ BİR SORU (6)

(...dünden devam)

İbn Abbas'a nispet edilen bu haber, muhakkak ki Yahudi kaynaklıdır, yüzde yüz gerçeklere uyması gerekmeyen bu haber bize, Süleyman'a büyü nispet edilmesini reddetmek için düzenlenmiş bir yorum gibi gelmektedir. Yahudi Kitab-ı Mukaddesinde sadece kral olarak anlatılan Süleyman'ın küfre gittiği, bu yüzden Allah'ın ona: "Krallığı babasının hatırından dolayı kendi elinden değil, fakat neslinin elinden alacağını" söylediği ifade edilir. Kral olan insanın uygunsuz şeyler yapması mümkündür ama Kur'ân'a göre Süleyman aynı zamanda peygamberdir. Kur'ân, bu âyetiyle, Süleyman'ın, mülkünü büyü yoluyla elde etmiş bir büyücü olduğu yahut putlara saygı gösterip küfre gittiği yolundaki haberleri reddetmekte; onun mülkünü, büyü yoluyla elde ettiği tarzındaki haberlere inananları kınamakta ve onun küfre gitmediğini vurgulamaktadır.

“سُـلَـيْـمَـانُ كَافِرٌ أَمْ لَا؟ Süleymân kâfir olmadı” cümlesinde küfrün ne olduğu açık değilse de bunun büyü yapmak olduğu anlaşılır. Yani Süleyman küfür işlemi olan büyü yaparak küfre gitmedi, demek olur. **Eğer**

buradaki küfr'den maksat büyü ise, bundan büyüünün küfür olduğu anlaşılır. Büyü, günahların en büyüğüdür.

Bu öykünün Kur'ân'da zikredilmiş olması, bu konuda anlatılan bütün rivayetlerin doğru olmasını gerektirmez. Keza âyetlerde büyüünün zikredilmesi de insanların büyü hakkındaki inançlarının doğruluğunu gerektirmez. Hz. Süleyman ne büyü yapmış, ne de küfre gitmiştir.

Eski Müfessirler, Mezopotamya'da, Bağdad'ın 80 km. güney doğusunda, Fırat kıyısında kurulmuş ünlü bir eski doğu kenti olan Bâbil'de İnsanlara büyü öğreten iki melek hakkında çok acayip rivayetler aktarmışlardır. Bu rivayetlerin özeti şudur:

Gûya melekler Allah'a: Âdemoğullarının çok günah işlediklerini söylemişler, Yüce Allah da onlara: "Ben onları, size vermediğim birtakım illetlere mübtelâ kıldım. Eğer o illetleri (arzu ve istekleri) size verseydim, siz de onlar gibi yapardınız." demiş. Melekler: "Hâşâ, seni tenzih ederiz." demişler. Yüce Allah da içlerinden iki kişi seçmelerini emretmiş, melekler Hârut ve Marût'u seçmişler. Allah Hârut ve Mârut'u insanoğlunun şehvetlerine mübtelâ kılıp Babil'e

indirmiş.

Bunlar, karşılarına çıkan güzel bir kadından kâm almak istemişler. Mecusi olan bu kadın, önce bunları kendi dinine davet etmiş, kabul etmemişler. Sonra bir put çıkarıp: "Ya bu puta tapacaksınız, ya şu adamı öldüreceksiniz, ya da şu şarabı içeceksiniz." diyen kadın, aksi takdirde kendilerine teslim olmayacağını söylemiş. Onlar da daha hafif diye son şıkkı kabul edip şarap içmişler. Şarap içip sarhoş olunca zinâ etmişler ve orada bulunan bir insan kendilerini ihbar eder düşüncesiyle onu da öldürmüşler, puta da tapmışlar. Allah da onları ya dünya ya da ahiret azabından birini seçmekte serbest bırakmış. Birincisini seçmişler. Bu yüzden Allah'ın emriyle ayaklarından baş aşağı asılmışlar.

İşte Bâbil'deki insanlar, bunların yanına gelirmiş, bunlar da onlara büyü öğretirlermiş. Fakat büyü öğretirken onları uyarırlar, kendilerinin bir fitne olduklarını, insanların denenmesi için büyü öğrettiklerini, bu bilgileri kötüye kullanmanın küfür olduğunu söylerlermiş (İbn Kesîr, 1/139-140; et-Tefsîru'l-hâdîs, 7/217-218).

Bu rivayetlerin zayıf ve garip olduğunu İbn-i Kesîr söylediği gibi Râzî de bunların aslı olmadığını çeşitli yollarla ispat etmiştir.